

Oikaisuvaatimus

14.3.2022

Espoo	Kirjaamo
Esbo	Registratur
Saap.	14 -03- 2022
Ant.	jätt.
No 11797/2021	klo. 10.49
Nr	kl.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] Espoo

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] Espoo

[REDACTED]

[REDACTED]

Ohje:

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:
- päätös, johon haetaan oikaisua - miten päätöstä halutaan oikaistavaksi - millä perusteella oikaisua vaaditaan. Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisellä viestillä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite

OIKAISUVAATIMUS

Asia:

Espoon kaupunginhallitus on tehnyt kokouksessaan 7.3.2022 päätöksen koskien Bemböle förskolan ja Bemböle skolan toiminnan lakkauttamisesta 1.8.2022 alkaen.

Asiaa on käsitelty edeltävästi Svenska rum –lautakunnan kokouksessa 17.2.2022. Lautakunnan päätös asiassa oli, että Bemböle skola ei lakkauteta. Lautakunta myös katsoi edellytykseksi, että ruotsinkieliset sivistyspalvelut valmistelee uuden päätöksen, jossa vanhempien, oppilaiden ja henkilökunnan ehdotukset arvioidaan huolellisesti ja käytetään koulun toiminnan kehittämiseen. Lisäksi lautakunta pyysi ruotsinkielisiä sivistyspalveluja selvittämään keinoja, jolla saadaan lisää kaksikielisiä lapsia ruotsinkieliseen koulutukseen.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja ilmoitti 18.2.2022 käyttävänsä otto-oikeutta lautakunnan päätökseen asian saattamiseksi kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Vaatimus:

Espoon kaupunginhallituksen kokouksen (71§) 7.3.2022 tekemä päätös koskien Bemböle förskolan ja Bemböle skolan toiminnan lakkauttamisesta tulee kumota.

Toimeenpanokielto:

Vaadin, että Espoon kaupunginhallituksen 7.3.2022 tekemää päätöstä Bemböle förskolan ja Bemböle skolan toiminnan lakkauttamisesta ei saa panna täytäntöön.

Hallintolain 49 f §, 1 momentin mukaan päätöstä, johon saa vaatia oikaisua, ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. (Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. (Hannus ym., 2009 s. 598–605.)

Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Hallituksen esityksessä 268/2014 vp. todetaan sivulla 241 päätöksen täytäntöönpanokelpoisuudesta, että ”*Kunnallisasioissa päätös voitaisiin lähtökohtaisesti panna täytäntöön ennen sen lainvoimaisuutta. Kunnallisasioiden täytäntöönpanokelpoisuus ennen päätöksen lainvoimaisuutta on päinvastainen kuin hallintovalitusasioissa, jossa pääsääntöisesti vasta lainvoimainen päätös on täytäntöönpanokelpoinen. Täytäntöönpano olisi kuitenkin kielletty, jos muutoksenhaku kävisi hyödyttömäksi tai jos muutoksenhakuviranomainen kieltäisi täytäntöönpanon*”

Päätöksen täytäntöönpanolla muutoksenhaku kävisi hyödyttömäksi. Kaupunginhallitus ei voi hyväksyä tätä, koska oikeusturva on perustuslain tasolla turvattu oikeus.

Päätöksen täytäntöönpano valituksen menestyessä aiheuttaisi myös huomattavan suuren vahingon, sillä koulun toiminnot joudutaan kevään 2022 aikana järjestämään uudelleen. Tämä aiheuttaa taloudellista vahinkoa Espoon kaupungille sekä oppilaille, että heidän vanhemmilleen henkistä kärsimystä. Päätöksen täytäntöönpanolle ei ole myöskään osoitettavissa mitään taloudellisia tai juridisia perusteluita. Koulun uutta käyttöä ei ole vielä suunniteltu mahdollisen lakkauttamisen jälkeen, joten kiinteistön liki 211 000 euron käyttökustannukset jäävät Espoon kaupungin kulukehukseen, vaikka koulun toiminta lakkautettaisiin. Todelliset säästöt jäävät hyvin vähäisiksi.

Asian käsittelyyn liittyvä lainsäädäntö:

Hallintoasian valmistelussa selvitetään päätöksentekoa varten tarvittavat asiat. Yleissäännökset asian käsittelystä ovat hallintolain 5 ja 6 luvuissa. Kunnan toimielinten asioiden valmistelusta säädetään kuntalaissa.

Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Asianosaiselle on varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta ja antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Kunnan toimielimissä asiat valmistellaan toimielimen ratkaistavaksi esittelijän johdolla. Esittelijä vastaa valmistelun asianmukaisesta suorittamisesta ja on valmistelun perusteella velvollinen tekemään asiassa toimielimelle päätösehdotuksen.

Kuntalain 106 §:n mukaan päätöksentekoon osallistuneella, jos hän on tehnyt vastaehdotuksen tai äänestänyt päätöstä vastaan, sekä asian esittelijällä, jos päätös poikkeaa päätösehdotuksesta, on oikeus ilmoittaa päätöksestä eriävä mielipide. Ilmoitus on tehtävä heti, kun päätös on tehty. Ennen pöytäkirjan tarkastamista esitetyt kirjalliset perustelut liitetään pöytäkirjaan. Päätöstä vastaan äänestänyt tai eriävän mielipiteen ilmoittanut ei ole vastuussa päätöksestä. Esittelijä on vastuussa hänen esittelystään tehdystä päätöksestä, jollei hän ole ilmoittanut eriävää mielipidettä.

Espeen kaupungin hallintosäännön 16 – 17 §:ssä säädetään svenska rum –lautakunnan tehtävistä sekä ratkaisuvallasta. Sen mukaan svenska rum –lautakunnan tehtävänä on muun muassa vastata perusopetusta koskevista asioista sekä päättää perusopetuksen oppilasalueista.

Hallintolain 41 §:n mukaan, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Menettely asiassa:

Oppilaille on tehty koulun lakkautusta koskien kysely. Kysely on toteutettu siten, että oppilaille esitettiin video uudesta koulusta ja tämän jälkeen heille esitettiin kysymyksiä, joista on laadittu raportti. Viitaten seuraavaan: Artikkelin on julkaistu Tilastokeskuksen Hyvinvointikatsauksessa 1/2007. Kirjoittaja: Marjaana Järvensivu on Survey Laboratorion tutkija Tilastokeskuksen Elinolot-yksikössä. (Liite 1) Artikkelin viitaten kyselytutkimus on toteutettu ikäryhmään kuuluvien lasten osalta virheellisiä menetelmää käyttäen, kyselyn suorittajalla ja vastaajalla on ollut selkeä ”valtaero”, joka muokkaa lapsen vastauksia. Lisäksi alaikäisen lapsen osallistuminen kyselytutkimukseen vaatii lähtökohtaisesti huoltajan suostumuksen. Oppilaiden kuulemisprosessi on ollut virheellinen, koska kuulemiselle ei ole pyydetty vanhempien lupaa. Näkemykseni mukaan oppilaiden kuulemiset eivät voi olla hyödynnettävissä tämän menettelyvirheen vuoksi asiaa ratkaistaessa.

Tapauksessa Bembölen koulua koskevasta avoimesta asukastilaisuudesta on tiedotettu Wilma- viestillä, joka on oikaisuvaatimuksen liitteenä. Kutsussa ei kerrota, että tilaisuus koskee Bembölen koulun lakkauttamista, vaan siinä annetaan ymmärtää tilaisuuden olevan luonteeltaan kouluverkoston muutoksia valmisteleva tiedotustilaisuus (liite 2). Kuntaliiton muistiossa 22.2.2019 liittyen päätöksentekomenettelyyn kouluverkon muutoksissa todetaan vaikutusmahdollisuuksien varaamisesta (liite 3), että ”Päätettäessä kunnan kouluverkosta – yhden tai useamman koulun lakkauttamisesta – ei asian käsittelyssä katsota olevan varsinaisia asianosaisia, joita tulisi kuulla siten kuin hallintolain 34 §:ssä säädetään asianosaisen kuulemisesta. Valmistelussa tulee sen sijaan noudatettavaksi hallintolain 41 §:n säännös vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asiaan osallisille. Säännöksen taustalla on perustuslaista tuleva velvoite edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Kun päätetään kunnan kouluverkosta, on lähtökohtaisesti kysymys asiasta, jonka ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus useiden henkilöiden elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, joten 41 §:ää ei voi jättää huomiotta. Osallisille henkilöille tulee varata mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä antaa tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta. Vaikka osalliset on hallintolaisissa määritelty henkilöiksi, voidaan osallisina pitää esimerkiksi yhdistyksiä, joiden toiminta sivuaa valmisteltavana olevaa asiaa, jolloin yhdistyksellä olisi mahdollisuus esittää mielipiteensä jäsenistön puolesta. Osallisille on varattava vaikutusmahdollisuudet ilmoittamalla asian vireilläolosta sopivalla tavalla. Kunnassa harkitaan, mikä olisi asianmukainen ja riittävän tehokas ilmoittamistapa. Ilmoituksen tulisi tavoittaa mahdollisimman kattavasti valmisteltavana olevan asian vaikutuspiirissä olevat henkilöt. Hyviä tapoja voivat olla lehti-ilmoitukset, tiedotteet kunnan kotisivuilla sekä koteihin postitetut tiedotteet. Ilmoituksessa/tiedotteessa on mainittava, mistä asiasta on kysymys ja minkälaisia vaikutuksia asialla saattaa olla asianomaisten oloihin. Päätettävänä oleva asia olisi siten yksilöitävä keskeisiltä osiltaan. Ilmoituksessa olisi myös mainittava, miten ja minkä ajan kuluessa viranomaiselle voidaan esittää asiaa koskevia tietoja, mielipiteitä ja kysymyksiä. Lisäksi ilmoituksessa tulisi selvittää, miten asian vaikutuspiiriin kuuluvat henkilöt voivat saada asiasta lisätietoja. Ilmoituksessa tulisi olla viranomaisen nimi ja tarvittavat yhteystiedot.”

Tapauksessa lähetetyssä tiedotteessa ei ole noudatettu hallintolakia, koska tiedotteessa ei ole kerrottu, että asia koskee koulun mahdollista lakkauttamista. Päätettävänä oleva asia pitää edellä mainitun mukaisesti yksilöidä keskeisiltä osiltaan. Kuntalaisille ei ole siis tapauksessa varattu tosiasiallista mahdollisuutta vaikuttaa lakkauttamista koskevaan asiaan. Niin ikään asiasta olisi tullut tiedottaa sopivalla tavalla avoimesti, kuten esimerkiksi sanomalehdessä tai kunnan verkkosivuilla. Pelkästään nykyisten oppilaiden vanhemmille lähetettävä puutteellinen Wilma – viesti (liite 2) ei ole riittävä tiedostustapa.

Svenska rum –lautakunta on 17.2.2022 katsonut, ettei asiaa ole selvitetty riittävästi. Kuitenkin kaupunginhallitus on tehnyt samoilla tiedoilla päätöksen koulun lakkauttamisesta. Koulun lakkauttamisella on merkittäviä vaikutuksia koulun nykyisten oppilaiden perheille sekä alueella asuville lapsiperheille.

Lagstadin koulun johtokunta on lausunnossaan ilmoittanut, että ”*nykyinen valmisteluprosessi on ollut heikko ja erittäin puutteellinen. Koko päätöksen peruste on olematon ja siitä puuttuu täysin konkreettinen ja kattava peruste, vaikutusarviointi nyt esitettyjen vaihtoehtojen seurauksista*”.

Karamalmin johtokunnan lausunnosta käy ilmi, että heillä on huoli opettajan paikkojen vähentymisestä. Koska nykyinen valmisteluprosessi on ollut heikko ja erittäin puutteellinen ei tässä yhteydessä ole myöskään annettu kirjallista selvitystä mahdollisista opettajan paikkojen vähennys tarpeesta. Asiassa ei ilmene, mistä ajatus opettajien paikkojen vähentämisestä on tullut, sillä mitään kokonaisvaltaista kirjallista selvitystä ei ole esitetty valmistelun liitemateriaalissa.

Korkein hallinto-oikeus on katsonut ratkaisussaan (1408/2016) liittyen koulujen yhdistämisasiin, että ulkopuolisen asiantuntijan selvitys sekä kunnan laatima erillinen selvitys ja näiden käsittely lautakunnassa sekä kunnanhallituksessa osoittaneen valmistelun riittävää laatua. Bembölen koulun lakkautus päätöstä koskevassa oheismateriaalissa ei ole minkäänlaista ulkopuolista tai kaupungin omaa selvitystä koulun lakkauttamisen vaikutuksista.

Tässä tapauksessa Espoon kaupungin tulee selvittää koulujen lakkauttamisen vaikutukset ulkopuolisen asiantuntijan sekä kaupungin oman selvitysryhmän toimesta. Tapauksessa asian selvitys on niin puutteellista, että lakkauttamispäätöksen tekeminen näillä tiedoilla on selkeä menettelyvirhe.

Bembölen koulusta

Bembölen koulu on liki 100-vuotias kulttuurihistoriallisesti arvokas museoviraston suojelema kohde. Koulurakennus on teknisesti hyvässä kunnossa, joka on todettu 2010-luvulla tehdyissä tarkastuksissa koulun edellisen lakkautus hankkeen yhteydessä. Lisäksi koulurakennukseen on tehty 2021 pintaremonttia. Koska rakennus on museoviraston suojelema, on epätodennäköistä, että rakennusta voidaan pitkään aikaan hyödyntää muuhun käyttötarkoitukseen. Kuitenkin kaupunki vastaa kaikista rakennuksesta aiheutuvista kuluista.

Espoon kaupungin kaavoitusyksiköstä saadun tiedon (10.3.2022) mukaan Miilukorpi 2 kaavoituksessa on laskennallisesti tulossa 860 uutta asukasta. Kaavoitusyksikkö on pitänyt sivistystoimen toimintaa koulun lakkautuksesta lyhytnäköisenä päätöksenä. Koulun lakkauttaminen tulee olemaan hankala, koska ELY keskus on jättänyt valituksen mm. Histan alueen kehitysuunnitelmista POKE yleiskaavassa. Lähipalvelujen puute on sellainen seikka, johon ELY keskus herkästi tarttuu. Tämä saattaa myös vaarantaa Miilukorpi 2 kaavoitushankkeen hyväksynnän.

Lisäksi Korsbackan alueelle on tulossa uusi asuinalue vähintään 20 asukkaalle sekä Högnäsin kaavoitus 260 asukkaalle.

Kulun oppilasmäärät ovat viimeisten vuosien aikana olleet jatkuvassa kasvussa siten, että 2022 koulussa on 39 oppilasta. Vuosille 2022-2023 on odotettavissa lisäystä oppilasmäärissä. Esitetyt oppilasmäärä ennusteet ovat harhaanjohtavia ja perustuvat vanhentuviin oppilaaksiotto alueisiin. Lisäksi laskennassa on huomioitu vain perheet, joissa molemmat vanhemmat ovat

ruotsinkielisiä. Perheitä joissa toinen vanhemmista on suomenkielinen ja toinen ruotsinkielinen, ei olla huomioitu laisinkaan vääristäen oppilasennustusta erittäin voimakkaasti.

Espoon kaupungin tavoitteet perusopetukseen liittyen

Espoon kaupungin valtuusto on 19.10.2020 hyväksynyt Taloudellisesti kestävä Espoo - ohjelman vuosille 2021–2025. Ohjelmassa on asetettu tavoitteeksi kouluyksiköiden suurentaminen ja perusopetuksen palveluverkon järjeistäminen. Tavoitteen saavuttamiseksi luovutaan pienistä kouluyksiköistä ja yhdistetään mahdollisuuksien mukaan toisiaan lähellä sijaitsevia yksiköitä yhtenäisiksi peruskouluiksi.

Taloudellisesti kestävä Espoo ohjelmassa mainitaan (s.33) työkaluja, joista voidaan valita sopivimmat ja vaikuttavimmat tavoitteen toteutumiseksi. Ohjelmassa todetaan, että Espoossa ”pyritään välttämään alakoulujen jakamista useampaan toimipisteeseen. Mikäli toimintoja yhdistellään suuremmiksi yksiköiksi olemassa olevien koulujen osalta, tehdään se siten, etteivät koulumatkat kasva merkittävästi. Toimintojen muutoksista tehdään aina erilliset päätökset. Ruotsinkielisen kouluverkon kattavuus ja saavutettavuus varmistetaan.”

Taloudellisesti kestävä Espoo ohjelma ei siis määrittele sitä, mitkä tai kuinka monta koulu on lakkautettava. Säästötavoitteiden saavuttamiselle ei myöskään anneta tarkempia ohjeita.

19.10.2020 valtuuston hyväksymän Taloudellisesti kestävä Espoo ohjelman jälkeen Svenska rum - lautakunnan kokouspöytäkirjoista ei löydy ensimmäistäkään mainintaa käsittelystä, jossa ruotsinkielisten koulujen lakkauttamisesta olisi tehty päätöksiä, tehty selvityksiä tai asiaa olisi valmisteltu. Myöskään muita asiaa koskevia päätöksiä ei ole löydettävissä Espoon kaupungin pöytäkirjoista. *Valtuuston lakkautus päätöstä liittyen Bembölen kouluun ei ole.*

Bembölen koulun lakkauttamista koskevasta valmistelusta ei ole tiedotettu ennen joulukuuta 2021. Valmistelun aloittamisesta Svenska rum -lautakunnassa ei myöskään ole kirjauksia kokouspöytäkirjoissa.

Taloudellisesti kestävä Espoo tavoitteena on ollut saavuttaa säästöjä kaupungin toiminnoista. Tässä yhteydessä ei kuitenkaan ole tarkemmin määritelty, että miten tai millä tavoin kustannussäästöjä on saavutettava Ruotsinkielisen koulutoimen osalta. Valmisteluprosessissa ei ole millään tavoin selvitetty muilla keinoin kattavasti koulujen sulkemisen vaikutuksia tai onko säästötavoitteisiin pääsyä muilla keinoin.

Minkäänlaista selvitystä ei myöskään ole esitetty siitä, missä osoitetaan Bembölen koulun olevan kustannustehokkain lakkautuskohde. Ottaen huomioon, että Ruotsinkielisessä kouluverkossa on olemassa kouluja, joissa on huomattavia sisäilmaongelmia ja rakennukset tulevat vaatimaan huomattavia remontteja lähitulevaisuudessa.

Totean erikseen, että poliittisessa keskustelussa liikkuu tällä hetkellä huhuja, että yhteensä kahdeksan koulua tullaan lakkauttamaan, joista yksi on ruotsinkielinen. Asiakirjoista tällaista päätöstä ei löydy.

Päätöksen perusteluissa esitetyistä säästöistä

Kaupunginhallituksen päätöksessä on ilmaistu seuraavat säästötavoitteet:

kiinteistökulut 211 941 €
henkilöstökulut 33 690 €
lisäresurssi pienille kouluille 2 500 €
kuljetuskulut 3 541 € (tilatut kyydit Lagstadin kouluun opetusta varten 7 332 € - matkakorttien kustannukset 3 731 €)

Nettosäästöksi on laskettu yhteensä 251 672 €/vuosi

Nettosäästö tavoitteen osalta pyydetty tarkennusta asiakirjatilauksella 15.2.2021. Pyyntöön on vastannut sähköpostitse Espoon kaupungin Ruotsinkielisen sivistyspalvelun hallintopäällikkö Mia Westerlund. Hän ilmoittaa vistissä seuraavaa; ”*Summat on otettu suoraan viimeisimmästä toteutuneesta tuloslaskelmasta, eli perusteena ovat 2021 toteutuneet kustannukset.*” Westerlund on luvannut toimittaa pyydetyistä tiedoista yhteenvedon. Asiakirjaa ei ole toimitettu tätä oikaisuvaatimusta kirjoittaessa eikä asiakirjan luovuttamisesta kieltäytymisestä ei ole ilmoitettu.

Koska koulun lakkauttamista koskeva valmistelu on täytynyt olla valmis vuoden 2021 syksyn aikana, pidän huomion arvoisena, että lukemat on täytynyt ottaa kesken vuoden 2021. Todellisten säästötavoitteiden tarkasteluun olisi tullut käyttää huomattavasti pidempää ajanjaksoa, jolloin yksittäiset kuluerät eivät vaikuta virheellisesti tarkastelujakson kuluihin.

Henkilökunnalle on annettu tieto, että heille taataan uusi työpiste. Tältä osin ei ole eritelty, että mistä ilmoitettu 33 690 € säästö tulee henkilöstökustannuksissa. Asiasta on tiedusteltu edellä mainitun asiakirjatilauksen yhteydessä, mutta tietoa ei ole annettu.

Kuljetuskulujen osalta on havaittavissa huomattavavirhe. Laaditun selvityksen mukaan Bembölen koulun lakkautuksen johdosta oppilaiden koulukyydit tulevat aiheuttamaan 3731 euron lisäkustannukset, joka tarkoittaa 13 uutta oppilasta, jotka olisivat oikeutettuja koulukyytiin. (Liite 4) Oppilaiden vanhemmat ovat selvittäneet (Liite 5, 1A, 1B) todellisen luvun olevan 34 oppilasta, joka tarkoittaa noin 10 000 euron uutta kuluerää kaupungille. Tämä laskelma perustuu oppilaiden vanhempien itse antamiin tietoihin lapsen koulumatkasta, mikäli Bembölen koulu lakkautetaan. Oppilaiden koulukyydeistä muodostuu suurella todennäköisyydellä suurempi kustannus erä Espoon kaupungille kuin ilmoitetusta 7 332 euroa, joka muodostuu nykyisistä bussikuljetuksista Lagstadin koululle.

Oikaisuvaatimuksen jättäjän selvitys koulukyytiin oikeutetuista:

- 8 ykkösluokkaan oppilaat
- 12 kakkosluokkaan oppilaat
- 7 kolmosluokkaan oppilaat
- 8 nelosluokkaan oppilaat

(Luvut perustuvat oppilaiden kotiosoitteeseen ja tulevan oppilasotto alueen määräämän lähikoulun osoitteeseen.)

Katson esitettyjen nettosäästö tavoitteiden olevan osin virheellisiä. Asiaa tulisi selvittää enemmän, jotta päätös perustuisi oikeisiin tietoihin.

Esittelijän aiemmat päätösehdotukset

Barbro Högström on toiminut aikaisemmin Bembölen koulun lakkauttamista koskevien päätösehdotusten esittelijä. Viimeksi vuosina 2016 sekä 2018. Asiassa tulee arvioida hänen esteellisyyttään asian käsittelyssä seuraavan seikan perusteella; ”*virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu. Tällaisen syyn on oltava ulkopuolisen havaittavissa ja sen puolueettomuutta vaarantavan vaikutuksen tulee olla suunnilleen samanasteinen kuin erikseen määritellyissä esteellisyyssperusteissa.*” (HE 72/2002 vp, s. 88)

Arvioidessa hänen esteellisyyttänsä, jää epäily virkamiehen muusta erityisestä intressistä, jonka johdosta hän henkilökohtaisesti toistuvasti ajaa Bembölen koulun lakkauttamista. Koulun lakkauttamiseen kohdistuneet esitykset ovat ajallisesti sijoittuneet siten, että asiaa on ollut ratkaisemassa aina uusi Svenska rum -lautakunta. Koulun lakkautusta on perusteltu eri seikkoihin vedoten, mutta perustelut ovat toistuvasti osoittautuneet perusteettomiksi ja valmistelutyö heikoksi.

Barbro Högström on valittu Espoon ruotsinkielisen koulukeskuksen johtoon vuonna 2002. Tämän jälkeen koulun lakkauttamista on hänen kaudellaan ajettu eteenpäin vuosina 2003, 2009, 2011, 2012, 2016 ja 2018.

Seuraavista linkeistä on luettavissa asiasta vuosien 2003-2019 välisistä tapahtumista:

<https://svenska.yle.fi/artikel/2018/02/28/esbo-moblerar-om-i-skolnattet-bembole-skola-hotas-av-nedlaggning>

<https://svenska.yle.fi/artikel/2016/06/03/esboforaldrar-oroad-bembole-skolas-framtid>

https://svenska.yle.fi/a/7-470582?utm_source=whatsapp-share&utm_medium=social

https://svenska.yle.fi/a/7-488940?utm_source=whatsapp-share&utm_medium=social

https://svenska.yle.fi/a/7-347441?utm_source=whatsapp-share&utm_medium=social

https://svenska.yle.fi/a/7-28927?utm_source=whatsapp-share&utm_medium=social

Virallisia pöytäkirjoja ei ole ehditty oikaisuvaatimuksen määräajassa tilaamaan. Barbro Högström on saanut voimakasta kritiikkiä toimiessaan vuosien ajan useassa Bembölen koulun lakkautusasiassa. Tämän vuoksi hänen tulisi harkita oma-aloitteisesti jäävyttään käsittelemään asiaa. Asiassa tulee miettiä myös sitä, miltä asian käsittely näyttäytyy ulospäin. Tällä hetkellä näyttää siltä, että esittelijällä on asiassa henkilökohtainen intressi ja sen vuoksi esittelijän tekemä selvitys on niin puutteellisesti tehty. Hän on nimenomaan tehnyt esityksensä sekä myös hankkimansa selvityksen siitä näkökulmasta, että koulu tulee lakkauttaa.

Kaupunginhallituksen kokous 7.3.2021 (71§) päätösvaltaisuus

Tuon myös esille kysymyksen kaupunginhallituksen toimivallasta ratkaista asiaa. Espoon kaupungin sivistystoimen lautakuntien ja johtokuntien johtosäännössä, jonka valtuusto on 14.11.2011 hyväksynyt. Johtosäännön 7 § todetaan ”Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan sekä svenska rum -lautakunnan ratkaisovalta, 3) päättää peruskoulun ja lukion perustamisesta, lakkauttamisesta ja koulujen yhdistämisestä.”

Kysymys siitä onko kaupunginhallitus ollut päätösvaltainen asiassa. KHO 4668/2016 ratkaisussaan on todennut ”Kuntalain 16 §:n 1 momentin (365/1995) perusteella vain kunnanvaltuustolla on toimivalta muuttaa johtosääntöä, joten kunnanhallitus enempää kuin sivistyslautakuntaan ei ole ollut toimivaltainen päättämään Lavajärven koulun lakkauttamisesta edellä mainitun palveluverkkoa koskevan johtosääntömääräyksen voimassa ollessa.”

Espoon kaupungin hallintosäännön otto-oikeutta koskevassa 14§:ssä kerrotaan, että ”asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja tai toimialajohtaja toimialallaan.” Otto-oikeus pykälän osalta jää epäselväksi, onko kaupunginhallituksella myös ratkaisulta käsiteltäväksi ottamassaan lautakunnan päätösvaltaan kuuluvassa asiassa.

Lisäksi mitä kuntalain 91 §:n 1 momentissa säädetään ”valtuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Toimivaltaa ei kuitenkaan saa siirtää asioissa, joista valtuuston on tässä tai muussa laissa olevan säännöksen mukaan päätettävä.

Toisen momentin mukaan valtuusto voi hallintosäännössä antaa kunnan muulle 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle oikeuden siirtää sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Näin siirrettyä toimivaltaa ei voida enää siirtää edelleen.

Yhteenvedo

Katson, että päätöksenteko ei ole noudattanut kuntalain eikä hallintolain vaatimuksia. Päätös on tehty virheellisin sekä puutteellisin tiedoin. Tämän vuoksi päätös tulee kumota.

Liitteet

- 1) Lapset lomaketutkimuksen vastaajina
- 2) Kutsu Wilma-viestillä Bembölen koulun oppilaiden vanhemmille
- 3) Kuntaliiton muistio - Päätöksentekomenettely kouluverkon muutoksissa
- 4) Selvitys koulutien turvallisuudesta. Espoon kaupunki
- 5) (sekä liite 5, 1A ja 1B) Oppilaiden vanhempien selvitys koulumatkoista
- 6) Selvitys koulun lakkauttamisen haitoista